

LAB-proat (15)

Mei 2000

Radioactiviteit.

Zoals beloofd in LAB-proat 14, zal ik iets vertellen over bijzondere ongelukken met radioactiviteit.

Radioactiviteit is altijd omgeven met een waas van geheimzinnigheid. Je ruikt, ziet, en hoort het niet. Radioactiviteit kan heel nuttig zijn maar ook dodelijk. Dat hebben de atombommen op Japan tijdens de 2^e wereldoorlog aangetoond en de verschillende ongelukken met kerncentrales waarvan de bekendste Tsjernobyl is, alweer 14 jaar geleden.

Toch zijn er ook anekdotes die je doen verbazen dat zoiets mogelijk is. Het zijn bijna ongeloofwaardige verhalen, die toch hebben plaatsgevonden.

In 1958 moest een 5-jarig meisje uit Putten behandeld worden aan een neuspoliep. In die jaren deed men dat door de poliep in de neus te bestralen met een kleine radioactieve Radium-bron. Poliklinisch werd de bron in de neus gebracht en werd er 14 minuten bestraald. Na de behandeling kon kindlief weer naar huis.

's Avonds werd ze echter misselijk. Ze moest overgeven maar gelukkig kon Ma net op tijd het braaksel opvangen in een krant, zodat de boel er niet onder kwam.

Krant en braaksel werd in de kachel gegooid, want de kachel was in die tijd immers een 'allesbrander'.

De volgende ochtend in het ziekenhuis, toen men wederom een patiënt moest bestralen, bleek dat de radioactieve bron weg was! Het hele ziekenhuis werd op z'n kop gezet, maar de bron was onvindbaar.

Men kwam tot de conclusie dat het 5-jarig meisje uit Putten, tijdens de bestraling de bron moest hebben ingeslikt! Dus op naar Putten.

Daar bleek uit metingen dat de kachel, de schoorsteen en de as die in de tuin was gegooid radioactief besmet was. De omhulling van de bron was in de kachel verbrand en de radioactieve inhoud was vrijgekomen met alle gevolgen van dien.

De kachel werd in beton gegoten, de schoorsteen werd afgebroken en samen met de afgegraven grond in betonnen vaten gedaan.

Vervolgens zou de marine de hele zaak in zee dumpen. Echter de in beton gegoten kachel bleef drijven! Met een gericht schot van een boordkanon werd er een gat in het beton geschoten waarna het geheel naar de bodem zonk...Over de gevolgen werd toen wat minder nagedacht dan tegenwoordig. Het meisje liep geen blijvende gezondheidsschade op.

Zo'n 20 jaar later vond er in Brazilië ook een curieus ongeval plaats met een radioactieve bron. Eind 1975 vond er een verhuizing plaats van het Radiotherapie Instituut te Goiânia plaats.

In dat instituut werd m.b.v. radioactieve straling kanker bestreden. Een cobalt-6 therapiestraler werd meegenomen, maar een cesium-137 therapiestraler die al enige tijd niet meer werd gebruikt werd vergeten.

De gebouwen bleven verlaten achter. Twee mannen hoorden van geruchten dat er in de verlaten gebouwen nog waardevolle apparatuur aanwezig zou zijn. Zij op zoek.

Ze vinden de achtergelaten bestralingsapparatuur en willen dit als schroot verkopen. Ze gaan de boel slopen en daarbij scheurt de radioactieve bron open en de inhoud (ter grootte van rijstkorrels) komt vrij. De boel wordt bij elkaar geveegd en ze verkopen de spullen aan de plaatselijke schroothandelaar.

Deze merkt op dat in het donker de 'rijstkorrels' een mooie blauwe gloed verspreiden. Hij nodigt familie, vrienden en kennissen uit om dit 'bovennatuurlijk' wonder te komen aanschouwen. Een ieder die geïnteresseerd is krijgt een 'rijstkorrel' mee naar huis. Dit gaat een aantal dagen zo door, tot een aantal personen hevig aan de diaree raken en moeten overgeven. Één van de slachtoffers ziet een verband met het mysterieuze licht en brengt de 'rijstkorrels' naar de plaatselijke gezondheidsdienst met de opmerking, dat dit spul haar hele familie uitmoordt.

Een dag later is bekend dat de 'rijstkorrels' die het mooie blauwe licht uitzenden sterk radioactief zijn.

4 Personen sterven binnen een maand, 50 anderen zijn ernstig ziek geworden.

112.000 Personen zijn gecontroleerd op besmetting waarvan er 249 daadwerkelijk besmet waren met radioactiviteit.

In totaal moesten 42 huizen worden ontsmet en werd er 3500 kubieke meter besmet afval verzameld.

Radioactiviteit kan nuttig zijn, maar ook heel gevaarlijk...